

ΚΕΙΜΕΝΟ

Εφηβεία

Η εφηβεία αποτελεί μία μεταβατική περίοδο στη ζωή του ανθρώπου, η οποία αρχίζει με το τέλος της παιδικής ηλικίας και οδηγεί στην ενηλικίωση. Κατά τη διάρκειά της, συντελούνται βιολογικές, σωματικές και ψυχολογικές μεταβολές, που επηρεάζουν και διαμορφώνουν τη στάση του εφήβου απέναντι στον εαυτό του και στους άλλους, ενηλίκους και συνομηλίκους, καθώς και τις απόψεις και τις ιδέες του απέναντι σε αρχές και αξίες που επικρατούν στην κοινωνία όπου ζει. Επίσης, η εφηβεία είναι μία περίοδος αναζήτησης ταυτότητας, ατομικότητας, προσωπικόν επιλογών και στάσης ζωής. Όμως, σήμερα οι αναζητήσεις αυτές γίνονται όλο και πιο δύσκολες λόγω των κοινωνικών συνθηκών, καθώς η ρευστότητα της σημερινής οικογενειακής δομής δημιουργεί αντιφάσεις και ασυνέχειες στον τρόπο με τον οποίο οι γονείς και τα παιδιά βιώνουν τους ρόλους τους.

Ο έφηβος έχει ανάγκη να του αναγνωρίζουν ελευθερία και αυτονομία. Χρειάζεται τον δικό του χώρο, ο οποίος συμβολίζει την ατομικότητα και τη διαφορετικότητά του. Οι προσωπικές επιλογές στο ντύσιμο, η διευθέτηση του προσωπικού χώρου και χρόνου, η επιλογή των φίλων, του τρόπου διασκέδασης, της ελευθερίας λόγου και πράξεων, η ανάληψη ορισμένων ευθυνών και η αναγνώριση από τους γονείς των ικανοτήτων του είναι τα στοιχεία που συντελούν στην απόκτηση ξεχωριστής αυτόνομης ταυτότητας και συνθέτουν την αλλαγή της σχέσης του παιδιού με τους γονείς του.

Ασφαλώς, όπως ο έφηβος βρίσκεται σε φάση αναζήτησης ταυτότητας, έτσι και ο γονιός βρίσκεται σε φάση αναζήτησης του γονεϊκού του ρόλου. Καθώς έρχεται αντιμέτωπος με πρωτόγονωρες συμπεριφορές και νέες ανάγκες, πολλές φορές δυσκολεύεται να βάλει όρια.

Η ταυτότητα του εφήβου δομείται γύρω από δύο βασικούς άξονες. Ο πρώτος αφορά την «ταυτότητα του φύλου», δηλαδή την αναγνώριση και την αποδοχή για τον εαυτό του των σωματικών, ψυχολογικών και κοινωνικών χαρακτηριστικών που διακρίνουν το φύλο στο οποίο ανήκει βιολογικά. Ο δεύτερος άξονας αφορά την «κοινωνική ταυτότητα», δηλαδή τη διαμόρφωση της ιδεολογίας, των ηθικών αξιών, των κοινωνικών στάσεων και των επαγγελματικών επιλογών. Η κοινωνική ταυτότητα αναφέρεται στη θέση, στις ενέργειες και στη λειτουργία του ατόμου ως μέλους της κοινωνίας. Αν σκεφθούμε, λοιπόν, τη σημασία των παραπάνω «ταυτοτήτων», θα καταλάβουμε τους λόγους για τους οποίους η εφηβεία θεωρείται πολύ σημαντική περίοδος της ζωής του ανθρώπου.

2

Προς το τέλος της εφηβείας ο έφηβος, έχοντας πλέον επαναπροσδιορίσει τις σχέσεις του με τους γονείς και τ' αδέλφια του, έχοντας δοκιμαστεί στις σχέσεις του (σχέσεις βαθιάς φιλίας, αντιπαλότητας, εχθρότητας, αγάπης) με τους συνομηλίκους του, έχοντας νιοθετήσει ηθικές αξίες και ιδεολογικά πρότυπα, αισθάνεται ικανός να ενεργεί ως μέλος της κοινωνίας των ενηλίκων.

Γιοβαζολιάς, Γεώργιας, Γιώτσα, Συνεργασία εκπαιδευτικών και οικογένειας,
ΥΠΔΒΜΘ - Γεν. Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης - ΙΔΕΚΕ, Αθήνα, 2011, σ. 27-28 (διασκευή).

ΘΕΜΑ

Ως μέλος της Βουλής των Εγκιβών αναλαμβάνετε να παρουσιάσετε στην ελογέλειος τα ποικίλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Έγκιβοι σας μέρες με.

(~~300-350 λ.~~)

250-300 λ.

(Ηπερύτε και 300-350 λ)

τώρα να
→ Δες Β' Λυκέουν)

3

ΘΕΜΑ Α₂. (μονάδες 10)

- ✓ [α]* Να αποδώσετε σε καθεμία από τις παραγράφους του κειμένου έναν τίτλο ενδεικτικό του περιεχομένου της.
- ✓ [β]* Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή στις περιόδους της πρώτης παραγράφου («Η εφηβεία ... ρόλους τους») του κειμένου;
- ✓ [γ]* Να καταγράψετε τα δομικά μέρη και τον τρόπο ανάπτυξης της δ' παραγράφου («Η ταυτότητα του εφήβου ... της ζωής του ανθρώπου») του κειμένου. Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας, κάνοντας αναφορές σε συγκεκριμένα χωρία της παραγράφου.
- [δ] Ποια είναι η συλλογιστική πορεία που ακολουθεί ο συγγραφέας στη δεύτερη παράγραφο («Ο έφηβος ... γονείς του») του κειμένου (επαγωγική ή παραγωγική); Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

ΘΕΜΑ Β₁. (μονάδες 15)

→ [α]* Να συντάξετε μία παράγραφο 50 έως 60 λέξεων στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις ή φράσεις του κειμένου με έντονη γραφή: «μεταβατική περίοδο», «μεταβολές», «αναζήτηση ταυτότητας», «προσωπικές επιλογές», «μέλος της κοινωνίας».

[β] «Η εφηβεία είναι μία περίοδος αναζήτησης ταυτότητας και προσωπικών επιλογών»: Χρησιμοποιώντας την παραπάνω πρόταση, να δημιουργήσετε μία παράγραφο 40 έως 50 λέξεων.

→ [γ]* «προσωπικών», «αυτονομία», «πρωτόγνωρες», «αποδοχή», «ικανός»: Με την αντίθετη καθεμιάς από τις υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου να γράψετε μία πρόταση που να αναδεικνύει τη σημασία της. *Ναι χρέψεις 1 απώνυμο γλαύχες λέξη*

ΘΕΜΑ Β₂. (μονάδες 10)

→ [α] Να δώσετε στο κείμενο έναν μεταφορικό / συνυποδηλωτικό τίτλο που να περιέχει τη λέξη «εφηβεία» ή παράγωγά της.

✗ [β]* Να ερμηνεύσετε τη χρήση των εισαγωγικών στην τέταρτη παράγραφο («Η ταυτότητα ... του ανθρώπου») του κειμένου.

→ [γ] Να επισημάνετε τρία παραδείγματα μεταφορικής / συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας στο κείμενο και να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

Διλ.: ΘΕΜΑ Α₁: [36] 1α, 1ε

ΘΕΜΑ Β₁: 1α, 1γ

ΘΕΜΑ Β₂: 1, X